

بايراملىق

نوید آذربایجان نشریه سینین اوزهل سایى سی

یاز فصلی ۱۳۸۰

اتلینین یوردونون درد و غمینه

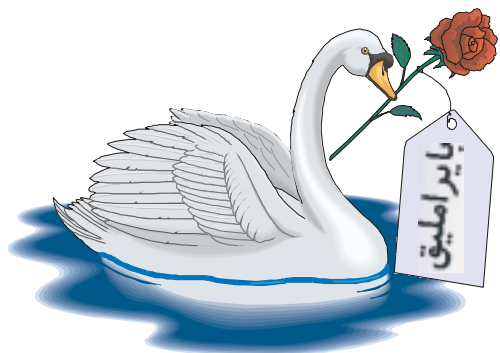
اوره کده ن یانانین ، قاراسین آلیم

BABEK QALASI

بؤیوک و باغیشلایان تانرینین آدیلا

اؤن سؤز

سئویملی و عزیز اوشاقلار:

سلام بایرامیز مبارک اولسون،

عزیز اوشاقلار ، الیزده کی بایراملیق

درگی (مجله) سینین بئش اینجی

سایسی دیر .

بیز بو بایراملیقدا سیز عزیز اوشاقلار اوچون چوخلو گؤزه ل شعرلر ، عکس لر ،

گولمه جه لر حاضرلامیشیق.

هابئله بیز سیزلر اوچون چوخلو آتالار سؤزو ، بولماجا (جدول) و یازی لار

گتیرمیشیک. بیزلره بیر آذربایجانلی کیمی بئله بیر بایراملیغی حاضرلاماق وظیفه

دیر. آنجاق سیزلرده بیر آذربایجانلی کیمی اونلاری اوخویوب اؤیره نین. نییه کی

بیزلره تورکجه دیلیمیزی اوخوماق و اونو یاخشی اؤیره نمک بیر بؤیوک وظیفه

دیر. آخی بیلیرسیز بو دیل ، بیزلرین آنا دیلیمیز دیر و گؤزه ل آنالاریمیزدان

بیزلره بؤیوک بیر امانت دیر. بیز بو دیلده اوخویوب یازماساق ، بس کیملر اونو

اوخویاجاق دیر؟ بیز اونو حفظ ائله مه سک بس کیملر اونو ساخلایاجاق دیر؟ پس

گلین گؤزه ل آنا دیلیمیزین قدرینی بیله ک و اونو یاخشی اؤیره نک و قویماق

او آرادان گتسین.

یاشاسین آذربایجانلی سئوه ن و آنا دیلیمیزی سئوه ن اوشاقلار.

آذربایجانلی بیللی یوردلورلار توپلومو

آذربایجانلی بیللی یوردلورلار توپلومو (جمعیت دانشگاهیان آذربایجانلی) کیمدیلر؟

بو توپلومون تمل داشی ۱۳۷۷- جی ایله تهران بیللی یورد (دانشگاه) لاریندا اولان تورک اؤیره نجی لری طرفیندن قورولموش و ایندییه قدرده چوخلو باشقا تورک اؤیره نجی لری طرفیندن ده قارشیلانمیش دیر. بو توپلومون ایلك ایسته یی ، ایراندا یاشایان تورک میللتینین حاقلارینا عایید اولان آنا یاسا (قانون اساسی) دا قید اولونموش ۱۵-جی و ۱۹-جو اصل لرین اجرا اولونماسی دیر. ها بئله ، ایرانین اؤزه لیکله آذربایجانین اقتصادی ، توپلومسال (اجتماعی) ، فرهنگلی چتینلیک لرینین آرادان گؤتورولمه سی ایسه ، بو توپلومون ایستکلریندن و هدفلریندن ساییلیر. بو توپلومون ایندییه قدر گوردوگو ایشلر بونلاردان عبارت دیر:

الف (اوردلورلار:

بیر هفته لیک آذربایجان اوردوسو ، ۱۳۷۷- جی ایله ، اوچ گونلوک بابک قلاسینین اوردوسو ، ۱۳۷۷- جی ایله . اوچ گونلوک بابک قلاسینین اوردوسو ، ۱۳۷۹- جی ایله و اونلارجا تهرانی اطفایندا بیر گونلوک اوردلور

ب (توره ن لر (مراسیملر)

رحمتلیک پروفیسور دوكتور زهتابی نین آغیرلاما توره نی ، ۱۳۷۷- جی ایله . شهیدلر کنگره سی ، امیرکبیر بیلو یوردو ، ۱۳۷۸- جی ایله . تزه گلن اؤیره نجی لر اوچون "جان آذربایجان" توره نی ، بهاران سینماسی ، ۱۳۷۸- جی ایله . ولایت بایرامی ، تربیت مدرس بیللی یوردو ، ۱۳۷۸- جی ایله . بویوک میللی سردار ستارخانین آغیر لاما کنگره سی ، امیر کبیر بیللی یوردو ، ۱۳۷۸- جی ایله .

رحمتلیک پروفیسور دوكتور زهتابی نین بیرینجی ایل دؤنومو ، خامنه ای لر حسینیه سی ، ۱۳۷۸- جی ایله . ۱۵- جی و ۱۹- جو اصل لره عایید اولان سورغو - جاواب ییغینجایی ، تربیت مدرس بیللی یوردو ، ۱۳۷۸- جی ایله . فرهنگلی - ورزشی ییغینجایی ، ۷- تیر سالونو ، ۱۳۷۸- جی ایله و اونلارجا شعر آخشامی و کنسرت مراسیملری . تهران دا کی آذربایجانلی اؤیرنجی لرین بؤیوک ییغینجایی ، بهاران سینماسی ، ۱۳۷۹- جو ایله .

ج (یایلم لار:

تورکجه آدلار ، اوشاقلار اوچون بایراملیق درگی (مجله) سی ۵ ساییدا ، آذربایجانلی اؤیره نجی لرین اؤزه ل سایسی (امید زنجان) ، آیدینلاریمیز ، یک مسئله با دو بینش مختلف (فارسجا) ، ستارخان کنگره سی نین اؤزه ل بوراخیلیشی (نشریه) ، ارک ادلی دوكتور زهتابی نین شعر توپلوسو ، دوكتور زهتابی نین دانیشیقلازی نین کاستتی (۱- تاریخیمیزه بیر باخیش ۲- بالالاریم ، خلیج تورک لری) ، آذربایجان کلاسیک موسیقی سینده ن ۶ بیلگی سایار CD سی ، ستارخان کنگره سی نین شعر و مقاله توپلوسو ، فولکلور کتابچاسی و اونلارجا باشقا بیانیه لر ، مقاله لر و تهرانی مختلف بیللی یوردلاریندا چوخلو تورکجه کیلاسار و هابئله گونده لیک لر و درگی لر ایله امکداشلیق

دئيه ك	دئيه ك
انتخاب	سئچكى
نگاه	باخيش
روزنامه	گونده ليك
عينك	گوژلوک
راه آهن	دمير يول
عصا	چليک
مجری	آپاریجی
موج	دالغا
انفجار	پارتلايش
دریا	دنیز
جزیره	آدا
شبه جزیره	ياريم آدا
مثث	اوج بوجاق
مربع	دورد بوجاق
خط	جيزيق
کشور	اؤلکه
مبارک	قوتلو
تبر	بالتا ، ناجاق
دیگر	باشقا ، آیری
گهواره	بئشیک
درخشان	پارلاق
مه	دومان ، چن
همسایه	قونشو
آبی	گوئی

دئيه ك	دئيه ك
لباس	پالتار
بستنی	دوندورما
شمال	قوزئی
جنوب	گونئی
شرق	دوغو
غرب	باتی
زمان	چاغ
طول	بوی
عرض	ان
ارتفاع	اوجالیق
جهت	یؤن
کیف	چانتا
رنگ	بويا
امتحان	سیناق
پاک کن	سیلگی
نمکدان	دوز قابی
ناخن گیر	دیرناق توتان
کلیه	بؤیره ک
روده	باغیرساق
لغت نامه	سؤزلوک
چشمه	بولاق
اتحاد	بیرلیک
زندادان	دوستاق
اره	بوخجو

آی اوشاقلار ال - ال

آی اوشاقلار ال - ال

ال - ال وئرین گنده ک آرزى گيله

آرزى گيل بیزده ن کوسوبلر بیلیریک

اوردا دا بیز ال - ال وئرمه لی بیک

اوردا دا دبلنسه لر ، باش وئرمه بین

گئجه نین قیفیل لارین آچین کلین

بیر گئجه آی چیخاندا بیز چیخاریق

سئل تکین بیز قوی بیک ، داغدان آشاریق

دوشمانین ائوجیگینه اود یاخاریق

آی اوشاقلار ال - ال

ال - ال وئرین گنده ک آرزى گيله

آذربایجان

توپراغینا جان دئمیشم
سویونا مرجان دئمیشم
جانیمی قوربان دئمیشم
آی گؤزوم جانیم ،

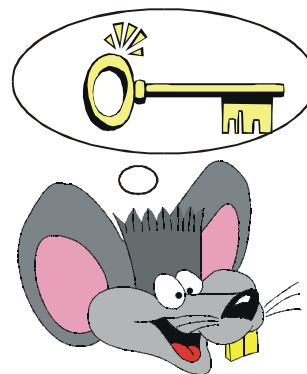
آذربایجانیم

بولاقلارین شربت داهدیر
آرزی لاریمیز هله دالدادیر
آنمین گؤزو هله یولدادیر

آی گؤزوم جانیم ،
آذربایجانیم

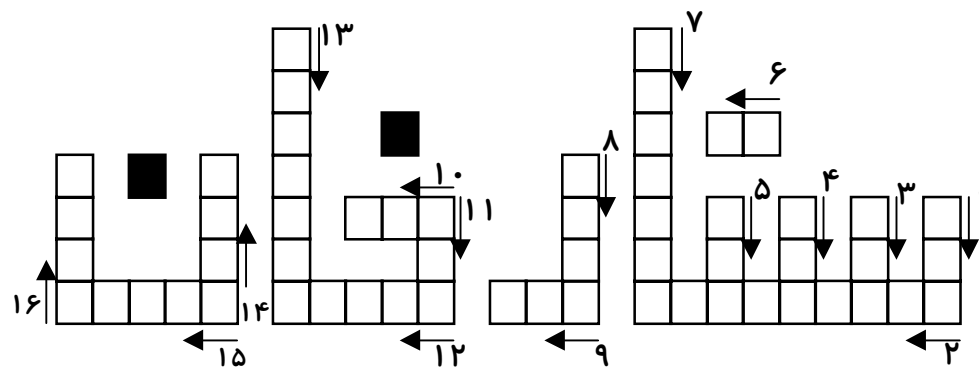
جاوابلار

تاپماجالارین جاوابی

- ۱- بولود
- ۲- یاغیش
- ۳- ایل
- ۴- کلم
- ۵- ایلان
- ۶- پنجره

بولماجانین جاوابی

آتالار
سؤزو

کئچمه نامرد کؤرپوسونده ن ، قوی آپارسین سئل سنی
یاتما تولکو کؤلگه سینده ، قوی یئسین آسلان سنی

اوشاقلارا تورک آدلاری

سئویملی اوشاقلار ، بیزیم هره میزین اؤزلوگوموزده بیر آدیمیز واردیر کی بیزلره بیر کیملیک (هویت) کیمی دیر . کیملیک و هویت یعنی بو کی بیز کیملیک؟ یعنی بو کی بیزیم آتا – بابا لاریمیز کیملر ایملشله؟ بونلارین جاوایندا گره ک دئییه ک: بیز تورکوک ، آتا – بابا لاریمیزدا تورک ایدیلر و تاریخ بویو باش اوجالیق ایله بو یئرلرده یاشایارمیشلار . بونلارا گۆره یاخشی اولار کی بیزیم آدیمیزدا تورکجه اولسون . بونا گۆره سیز عزیز اوشاقلارا بورادا نئچه دنه گۆزه ل تورکجه آدلاردان گتیرمییشیک:

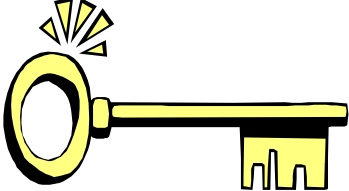
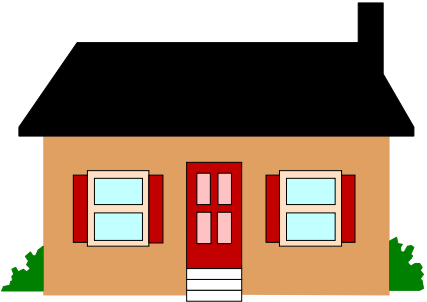
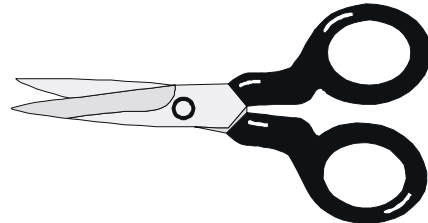
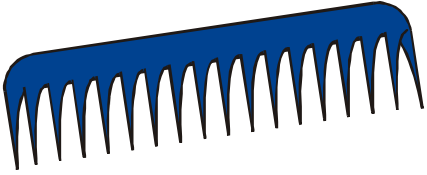
اوشاقلارا تورک آدلاری		قیز آدلاری	
Atabəy	معلم ، مربی	Arzi	آرزو
Araz	قهرمان طایفه آس	Altınay	ماه طلائی
Aslan	شیر	Alma	سیب
Alpay	بی باک	Aysu	آب زلال
Altay	نام جبال	Aysan	بی نظیر مثل ماه
Anar	فهم	Ayşın	ماه مانند
Aydın	روشن	Aylar	ماهها
Ərkin	آزاد	Ulduz	ستاره
İlqar	پیمان	Elmira	سمبل ایل
Taymaz	ثابت قدم	Eldəniz	دریای ایل
Savalan	نام کوه	Elnaz	محبوبه ایل
Səhənd	نام کوه	Ülkər	ستاره پروین
Yılmaz	شجاع	Tarla	مزرعه
Yaşar	جاوید	Çiçək	شکوفه
Oxtay	تیرمانند	Saray	ماه بدر
Elman	سمبل ایل	Sanaz	کم نظیر
Haray	فریاد	Solmaz	همیشه شاداب
Babək	خان خانان	Sevda	عشق

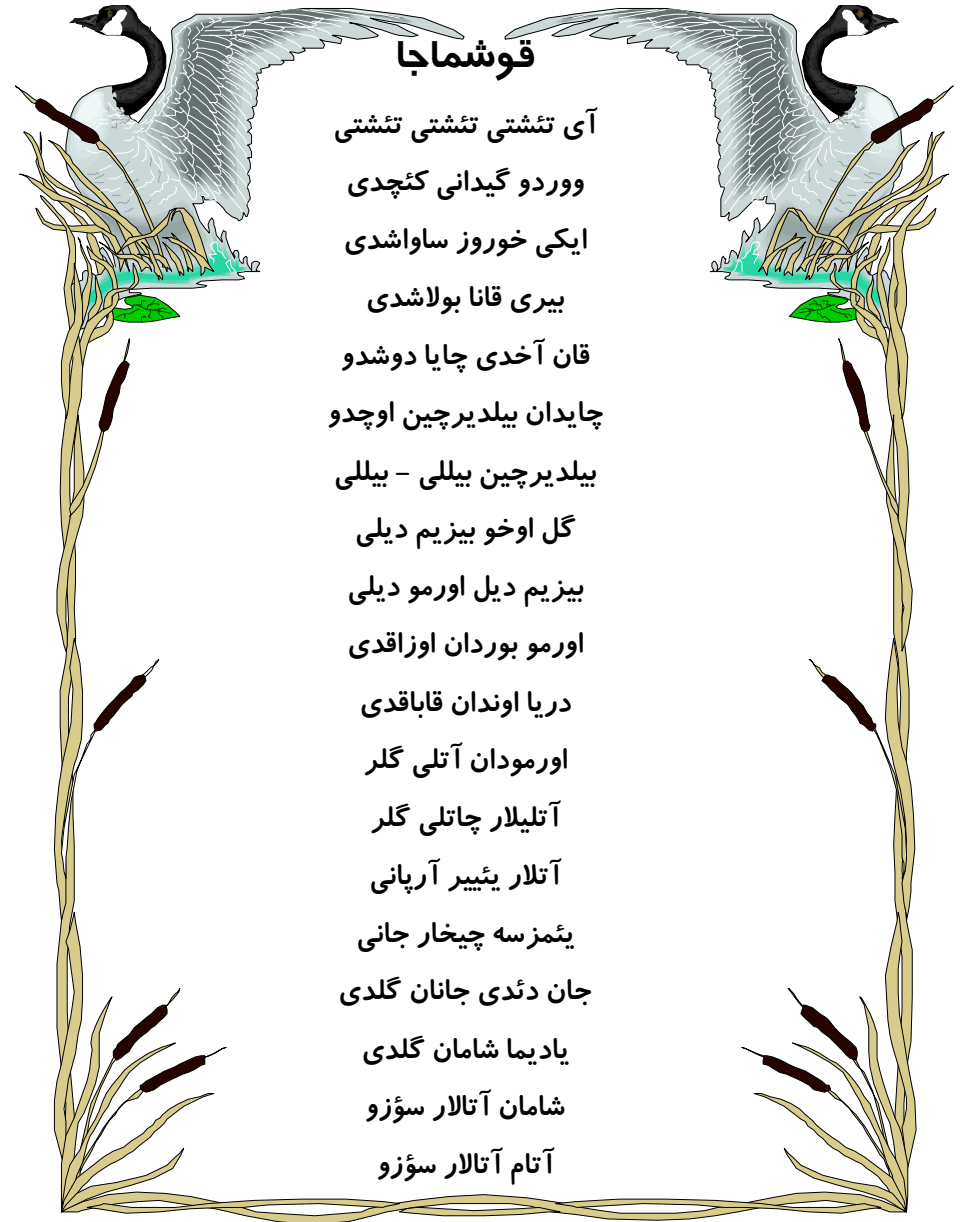
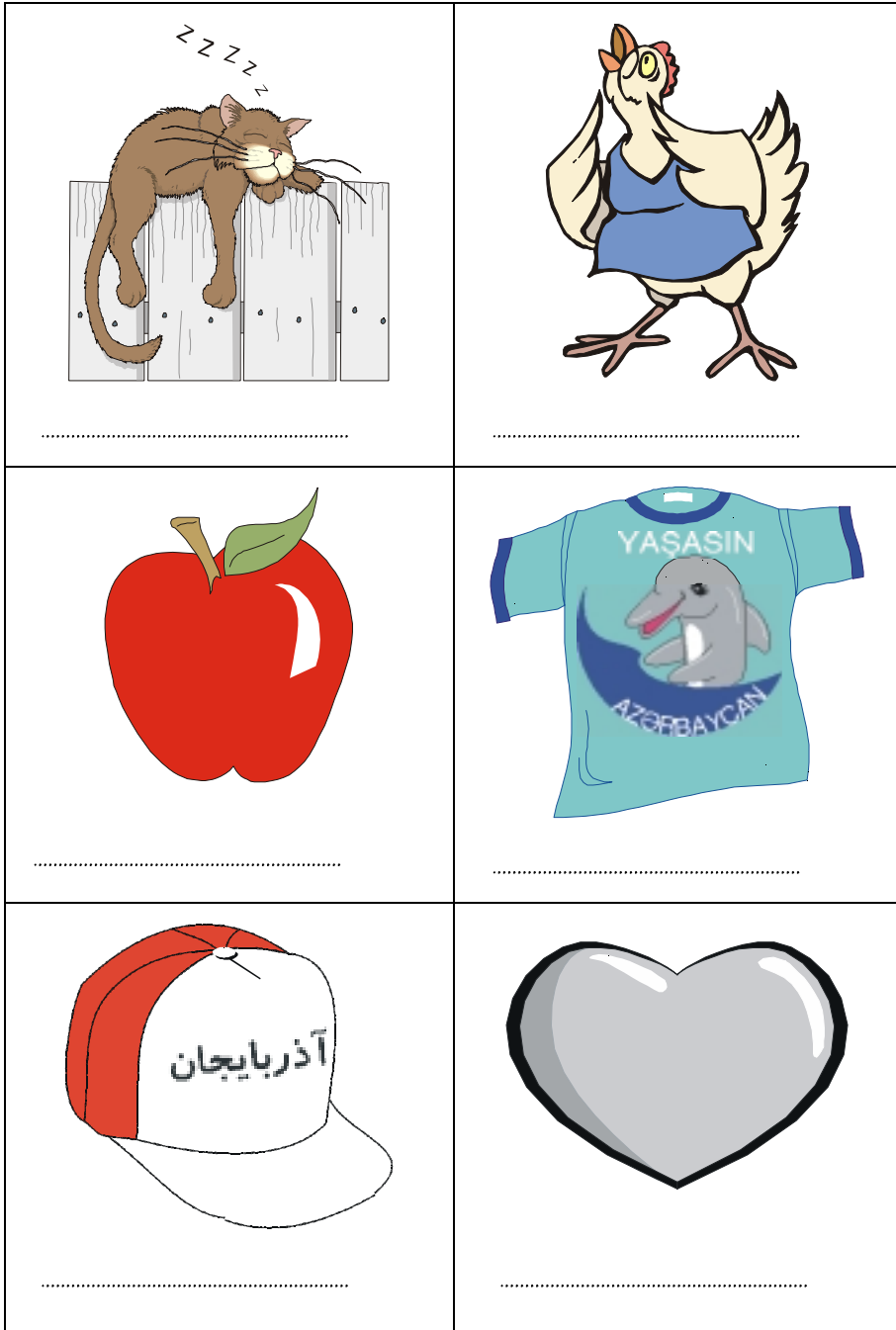
آنادیلمیزی اؤیره نک

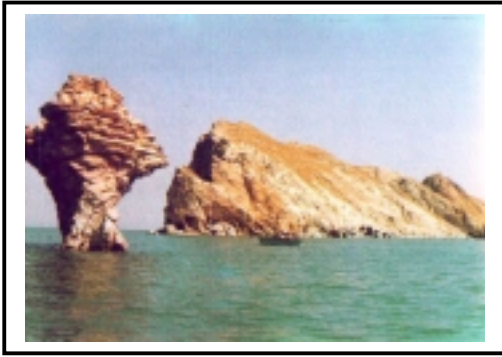
سئویملی بالالار ،

آشاغیدا گلن سؤزلری اوخویون ، سونرا شکل لره باخین و هر شکیلین آلتیندا اونون آدین آنا دیلمیزده یازین .

- ♦ آلم ♦ آغاج ♦ آچار ♦ آری و گول
- ♦ اوره ک ♦ یاغیش ♦ بؤرک ♦ کونک
- ♦ تویوق ♦ ائو ♦ قایچی ♦ قاشیق و بوشقاب
- ♦ دیش فیرچاسی ♦ پیشیک ♦ داراق ♦ قولچاق

	
.....
	
.....

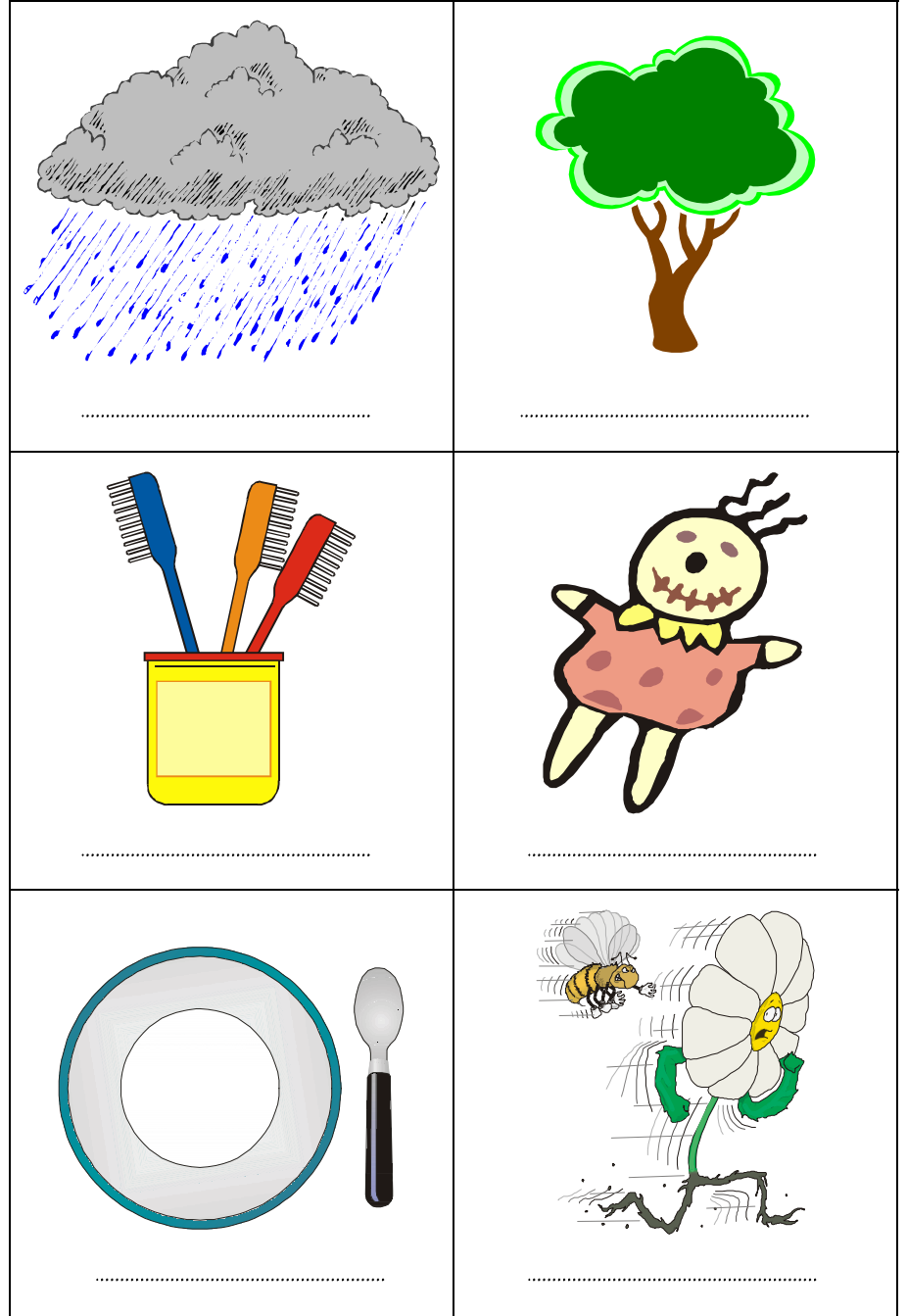

اورمو گۆلو

عزيز يولداشلار! بورادا سيزلر
اوپون اورمو گۆلو عقينده دانيشماق
ايسته ييريگ .

اورمو گۆلو دونيانين ان شور گۆللىرىندن ييريدير. بو گۆل بيزيم يوردوموز ، آذربايجاندا يئر
آلير. اونون شورلوغو ، اونون شور توپراقلاري و اونا تۆكولن شور پايلارا گۆره دير. اورمو
گۆلونون هردن آرتيق شور اولماسينا گۆره ، سو حيوانلاري اوندا ياشايا بيلمزله. بو گۆلون
سويو يير پوخ درى مرض لرينه درمان سايلير. اونا گۆره يايديا يير پوقلاري بو گۆله گليب
و اونون سويونان فايدالانارلار. اورمو گۆلو و اونون اطرافي اۆلكه ميزين ان گۆزه ل و
گزمه لي يئرلىرىندن دير. اونون گۆزه ل طبيعتي ، تميز هاواسي ، يئمه لي ميوه باغلاري ،
پوقلاريني اونا ساري چكير.

ستويملى اوشاق لار! اورمو گۆلونون دونيادا ، ييربه خارداشي واردير. اونا " اۆلوگۆل "
و يا " بهرالميت " دئيرله. اۆلوگۆل فلسطين تورپاق لاريندا يئر توتوبدور. بو گۆل ده
بيزيم اورمو گۆلوموزكيمي هردن آرتيق شوردور. بو گۆل (اورمو گۆلو) هابئله يير ايلنجه و
تفريح يئردير. اوزمك باهارمايان يير آدامدا بو گۆله آسان ليقلا سويون اوزونده دورا
بيلر، پوقلو قاييق و گمي لر بو گۆله اوزه ر و قوناق لاري يير تايدان او بيري تايا
كئچيرده لر. بو گۆلون اورتالاريندا گۆزه ل طبيعت لي آدالار (بزيه لر) واردير. او
بۆلومدن قويون آداسي ، ائششك آداسي ، عثمان يوموروغو و باشقا لاريني آد ابارماق
اولار. بو آدالاردا پوخ نادير و گۆزه ل حيوانلاري تاپماق اولار. اورمو گۆلونه پوقلو پايلار
آفيب تۆكولور. مثال اوپون آبي چاي ، بيغاتي چاي (زرينه رود) ، تاتاهو چاي (سيمينه
رود) ، صوفي چاي ، ليلان چاي ، نازلي چاي ، بارانديز چاي ، شور چاي ، قالا چاي و
باشقالاريني گۆسترمك اولار.

جمله قوشون

ایستکلی اوشاقلار ، آشاغیداکی کلمه لری اوخویون و هر بیرینه
آنا دیلیمیزده بیر جمله قوشوب و قاباغیندا یازین.

- آذربایجان
- وطن
- آنا
- آنا دیل
- آتا
- چۆره ک
- گۆزه ل
- چیچک
- بایرام
- بایراملیق
- قوش

دورنالار

گۆیده یاز ، باهار

اوپان دورنالار

پتیر تک قانار

آپان دورنالار

نه سلیقه لی
قطارینیز وار
گۆزه ل ، آغ ایپک
پالتارینیز وار

باخ له له گنینیز

اوقشار قلمه

بیردنه وئیرین

گره ک دیر منه

" یوخ - یوخ " ائيله ییب

اوپرو دورنالار

نه یاراشیقلی

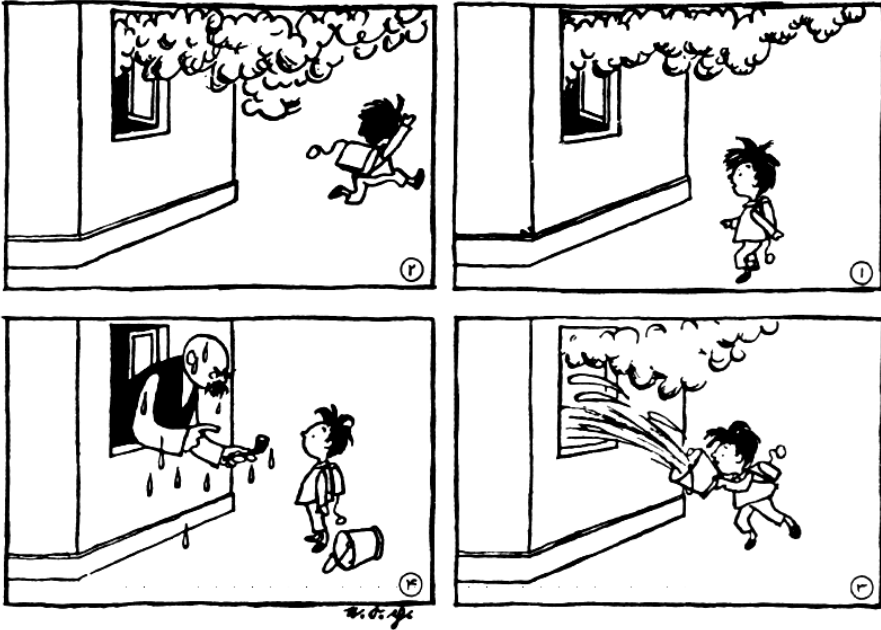
قوشرو دورنالار

سۆنوک آتا

بیر گون بیر اوشاق مدرسه دن ائولرینه چاتاندا ، گۆره ر ائولری اود آلیب دیر. اودو سۆندورمک اوچون ، بیر دولچا سو گتیریب و پنجره دن ائوه سپر.

بیر دن آتاسی ایسلانمیش وضعده ائشیکه چیخیب ، تعجب له سوروشار: بونه ایش دیر؟ نه اوچون چوبوغومو سوندوردون؟

اوت کۆکو اوسته بیتر

آتالار
سۆزۆ

گولمه چه لر

آراز: آتاجان ، منه توتک آل!
آتاسی: یوخ اوغلم ، اوندا سن منیم قولاغیمین دیبینده توتک چالیب ، قویماسان ایشله یم.
آراز: یوخ آتاجان ، یالیز سن یاتاندا چالارام!

بیر گون آنا اوغلونا دئییه ر:
- قونشونون اوشاغی ایله اویناما ، او تربیه سیز دیر ، سنی ده یولدان چیخاردار.
اوغلو جاواییندا دئییه ر: یاخشی آنا ، اوندا قوی او منیمله اویناسین ، تربیه لی اولسون!!

اؤزگه آتینا مینن ، تئز دوشر

آتالار
سۆزۆ

اوپان آت

كاش منىم اوچماغا آتيم اولايدى

منىم بىر اوچان آتيم اولسايدى،

منده كوراوغلونون نىگارى اولايدىم.

بىر سحر تىزدن،

پارلاق گونش داغلارن داليندان بويلاناندا،

آتيمي مينيپ اوزومو چنلى بئله يىتتىردىم.

چنلى بئله كور اوغلونو تاپاردىم،

منىم اوچان آتيم اولما سادا، من نىگارام،

گئجه-گوندوز يول گئدىرم.

آي هميشه بولود آلتيندا قالماز

آتالار
سسوزه

بىرى وارايدى ، بىرى يوخ ايدى. تانرى دان سونرا هئچ كيم يوخ ايدى. يئر اوزونده بىر گوزه ل و بول نعمتلى اۆلكه وار ايدى. بو اۆلكه نين عاغىللى باشلى و اتلجه بيلن بىر باشچى سى وار ايدى. هامى اونا بۆيوك آتا دئيه ردى. بويوك آتا هميشه اونلارى چاليشماغا ، وطنه خدمت ائتمه يه چاغىرار و دۆيوش-ساواشدا چىكىنديره ردى. هامى دا قوجا، جاوان، قادين و اوشاق اونون سۆزلرينه قولاق آسار و عمل ائدرديلر . آنجاق اونلارن بو بوللوغونا ، تالانچى ياد دوشمن لر دۆزه بيلمزديلر. هميشه اونلارن يوردو بو دوشمن لر ن حمله سينه شاهيد اولار و اونلاردا وطن لرى يولوندا چوخلو قوربانلار وئره رديلر.

گونلردن بىر گون يئنه دوشمن بو اۆلكه يه يوروش ائده ر. اۆلكه نين دلى قانلى ايگيدلرى سيلاخلانيب و آتلانارلار. بۆيوك آتا اونلارا سۆيلر: آي منىم ايگيدلريم! بىر آز دوزون گۆره ك دوشمن نه ايسته بىر. ايگيدلر دا يانارلار. دوشمنن اتلچى لرى گلر و قوجا آتادان ماليات ايستر. آتادا خطر ن ساووشماغينا گۆره ، اۆز ماليندان اونلارا بىر كيسه قيزيل وئره ر. اتلچيلر قايبدار و صاباحى سى گون يئنه ده گۆزه گورونلر.

بۆيوك آتا سوروشار داها نه ايسته بىر سىز؟ اتلچيلر جواب وئره ر: بىزيم بۆيوك خانىمىز سىنن اۆز آتىنى ايسته بىر. ايگيدلر هيرسله نر، آنجاق قوجا آتا آتىنى دا اونلارا وئره ر. اتلچيلر اوچونجو دفعه بۆيوك آتانين اوغلونو اۆز خانلارينا نۆكر آپارماق ايستلر. آتا سۆيلر: منىم اوغوم هئچ كىمدن آرتىق دئىيل. قوى قان-قارا ساووشسون و بئله جه اوغلونو دا اونلارا وئره ر. خانين آداملارى اثر ته سى گون ، يئنه ده بۆيوك آتانين قاپى سىنى كسرلر. بۆيوك سوروشار: داها نه ايسته بىر سىنيز؟ من كى هر نه بىمى سىزه وئردىم.

اتلچى لر دئيه رلر : بۆيوك خانىمىز سىزدن بىر پارچا توپراق ايسته بىر، ائو سالماق اوچون. بو دفعه آتا برىك غضبله نر و سۆيلر : هايدى منىم ايگيدلريم! سيلاخلانين و آتلانين ، دوشمنه آمان وئرمه بين! هامى دۆيوشه حاضيرلانيب و دوشمنين اوستونه يورويوب و اونلارا آمان وئرمز لر و اونلارن هامى سىنى اۆلدوره رلر. اۆلكه ده شنلىك (شادلىق) باشلار.

قوجا آتا سۆيلر : دونيادا ان بۆيوك ثروت بىر پارچا وطن توپراغى دىر. و او گوندن او اۆلكه ده وطن توپراغى مقدس سايبلار.

اولدوز و كوكب

لاتين اليغباسى

سئويملى اوشاقلار ، اليزده اولان بايراملىق ، عرب اليغباسيندا يازىلىپ دىر. بونا كۆره كى هامىمىز بو اليغبا ايله درس اوفوموشوق ، اۆزوده فارس دىلىنده. آنىاق لاتين اليغباسيندا تورك دىلىنى يازىپ اوفوماق ، پوخ راحت دىر. بونا كۆره هامىمىز گره ك لاتين اليغباسىنى دا ياششى اؤيره تك.

Aa	آ	ANA	آنا	Mm	م	MARAL	مارال
Əə	ا	ƏL	ال	Nn	ن	NAR	نار
Bb	ب	BACI	باچى	Oo	او	QBA	اوبا
Cc	ج	CÜCƏ	جوجه	Öö	اؤ	ÖRDƏK	اوردك
Çç	چ	ÇÖRƏK	چۆره ك	Pp	پ	YARPAQ	يارپاق
Dd	د	DUZ	دوز	Qq	ق	QAR	قار
Ee	ئ	EL	ائل	Rr	ر	QURD	قورد
Ff	ف	QAFLAN	قافلان	Ss	س	SARI	سارى
Gg	گ	GÖY	گۆى	Şş	ش	QAŞ	قاش
Ğğ	غ	DAĞ	داغ	Tt	ت	TÜRK	تورك
Hh	ه	MAHNI	ماهنى	Uu	او	ULDUZ	اولدوز
İi	اى	İKİ	ايكى	Üü	او	ÜZÜM	اوزوم
Iı	اى	IŞIQ	ايشيق	Xx	خ	XALQ	خالق
Jj	ژ	JURNAL	ژورنال	Vv	و	VARLIQ	وارلىق
Kk	ك	KÖK	كۆك	Yy	ى	YURD	يورد
Ll	ل	LALƏ	لاله	Zz	ز	SÖZ	سۆز

اولدوز يئددى ياشيندا
قارا چارشاب باشيندا
قوشولاراق كوكبه
يولا دوشدو مکتبه
معلم ايلک درسینه
اقدام ائتدی ترسینه
آنا ديلين بوشلادی
آيرى ديلده باشلادی
دئدی آچين كيتابی
ييلن وئرسين جاوابی
چۆره گى گۆستره رك
اولدوز سسله ندى چۆره ك
يوخ! كوكب جاواب وئر: نان!
اولدوز ائشيت سن ده قان!
سؤيله اولدوز نه دير بو
اولدوز جاواب وئردى سو
يوخ! كوكب سن وئر جاواب
كوكب جاواب وئردى آب
كوكب سئوينجه دولوب
اولدوزون رنگى سولوب

سولوب دا ياندى اولدوز
اولدوز تك ياندى اولدوز
اؤه گلنده آنا
اونو باسدى باغرينا
آنا قوربانين اولسون
نه يازدين ، نه اوخودون؟
دن سو وئريب قوشونا
كئچدى سفره باشينا
سوال وئردى آناجان؟
بو چۆره ك دير ، يوخسانان؟!
بس بو نه دير ، آب مى سو؟!
آنا جاواب وئردى سو
اولدوز سئوينديگيندن
آناسيلا اؤپوشدو
آنا باخيب اوزونه
سويله دى اؤز-اؤزونه
يا معلم آزيبىدى!
يا كيتاب سهو يازيبدى!

نه نه منى قوردا وئرمه !

ايستكلى و سئومه لى اوشاقلار ! بوردا سيزه گۆزه ل بير اويونو اؤيره ده جه بيك. بو شيرين اويوندا اوشاق لارين بيريسى قورد و بيريسى نه نه قويون ، اولورلار. او بيريسى اوشاق لاردا نه نه قويونون داليسيندا بير صفده دورارلار. قورد ، نه نه قويونا يوكوروب و اونون قوزولاريني قاپماق ايستر ، نه نه قويون دا الينده كى آغاج لا اونو قووار. قوزو اوشاقلار بيرليكه بئله اوخوشارلار :

نه نه منى قوردا وئرمه ! آرخامى سويلا وئرمه !

نه نه قويون اونلارا بئله جاواب وئره ر :

قورخما بالام وئرمه م ! قورخما بالام وئرمه م

اگر قورد قوزولارين بيريني و يا چوخونو توتاييلسه اوندا اويون قورتارار و اويونو اودار. يوخسا اويونو اودوزوب و يئريني آيرى اوشاغا وئره ر.

هه گۆزه ل بالالار نئجه اويوندور؟ حتماً خوشونوز گليب دير. بو اويونو مدرسه ده ، ائوده و كوچه ده يولداش لارينيزلا اوينايا بيلرسيز.

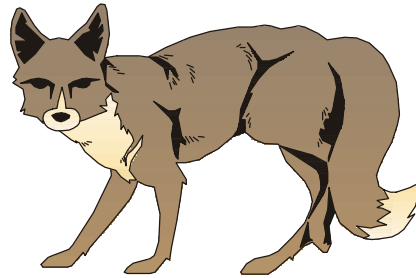
قارغا و تولكو

قارغا بير تولكو بالاسينين گۆزونو ديمديكله ييب چيخارميش ايدى. تولكو چوخ آجيقلانميش ايدى، قارغا الينه دوشموردو كى اوندان عوض آلسين. چوخ دوشوندو، آخيردا آختارديغيني تاپدى. او بير دفعه گۆردو قارغا گلير ، تئز يئره اوزاندى اؤزونو اولولويه ووردو. قارغا ائله ييلدى كى تولكو دوغرودان اولوبدور. اوچوب ياخينا گلدى. تولكونون ائشيگه چيخميش ديليني ديمديكله مك ايسته دى، آنجاق قورخدو، قارغا اولجه تولكونون قويروغونو ديمديكله ييب قاچدى.

تولكو ترپنمه دى، قارغا ياواش-ياواش تولكونون آغزينا سارى گلدى كى، ديليني ديمديكله سين، تولكو آييليب اونو توتدو. تولكونون اوره يى چوخ يانميش ايدى او دئدى: قارغا سن بالامين گۆزونو چيخارتميسان ، ايندى سنى يامان درد ايله اؤلدوره جه يم. قارغا يالوارماغا باشلادى:

آى تولكو قارداش، منى نئجه اؤلدوره جكسن اؤلدور، آنجاق دنيزه (دريا) آتما، سودان يامان قورخورام، چونكو اوزمك باشمارام، تولكو بو سؤزدن سئوينيب دئدى: آهان ياخشى اولدو، سنى گره ك ائله دنيزه آتام، بلكه اوره گيم سويوسون . تولكو قاچا-قاچا گئتدى دنيزين قيراغيندا ، اوجا قاينان باشينا چيخدى. قارغا چوخ يالواردى:

آى تولكو قارداش آماندى منى بالاوين باشينا دولاندير! نه ائديرسن ائت! آما منى سويلا آتما! تولكو قارغائين يالوارماسينا باخمادى، اونو قايدان باش آشاغى بوراخدى. قارغا قار قار قار ... ائده رك اوچدو وقاباقدا كى قايايا قوندو. تولكو كور پشمان باخيب دئدى: قارغا منده ن ده حيله كار ايميش.

ایکی اوشاق

یولداشینا بیر اوشاق
دئدی : دور گل اوینایاق
اویناماغین واختی دیر
قیزیل گولون تاختی دیر
گئده ک گوره ک اوشاقلار
باغدا نه جور اویناقلار
یولداش دئدی : قارداشیم
دینمه آغریبیر باشیم
آچیلسا گول ، اولسا یاز
منیم کؤنلوم آچیلماز

من درسیمی بیلمیره م
اویناماغی ئییلیره م
بونا دئدی : او بیرسی
بو گون قوی قالسین درسی
ایندی هله گل گئده ک
باغدا گزیب سئیر ائده ک
اثرته (تئز) دورارسان سحر
درسی ائده رسن ازبر
یولداشی وئردی جاواب :
دانیشما بد-بی حساب
صبحه بو گونکو ایشی
قویماز عاغیللی کیشی
درسیمی حاضیرلارام
سونرا گئدیپ اوینارام.

منیم آنام

لایلای چالار سحر آخشام
محبته منیم آنام
بیرسؤزوم وار بو گون سنه
منی دینله ، منیم آنام
سن باغبان سان ، بیز گول چیچک
شهرتین دیر جلال امک
سنین کیمی گؤزه ل گویچک
هله یوخدور ، منیم آنام

منیم آتام گؤزه ل دیر

منیم آتام گؤزه ل دیر
گؤزه للیکده مثل دیر
منیم دونیام دیر اؤزو
بالدان شیرین دیر سؤزو
سحر ایشه گئده نده
باشماقلارین گئییه نده
خرجلیگیمی آلارام
اؤپوب یولا سالارام
آینا کیمی قلبی وار
دنیز کیمی صبری وار
سو سپره م دالینجا
یول گؤزلره م گلینجه

ستارخان

عزیز اوشاقلار ، ستارخان بیزیم اولکه میزین بؤیوک میلی سرداری دیر. او ۱۲۴۵- جی ایلده قره داغ دا آنادان اولدو. او اوشاقلیغین اورانیس گۆزه ل و صفالی طبیعتینده کتچیردیب ، بوی آتمیش دیر. قاجار شاهی اونون قارداشی اسماعیلی اولدوردو. اونا گۆره ظالمدن انتقام آلماق حسی ستارخان دا اویندی. او جاوان لیغیندا خانواده سیله تبریزه کۆچدو.

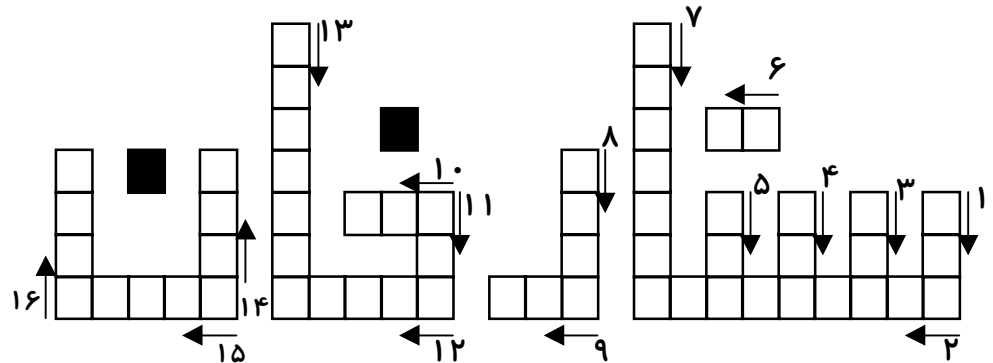
ستارخان هامی اوچون تانینمیش ایدی. نییه کی اونون شجاعتی وار ایدی. او مظلوم لاردان حمایت ائتمه یه گۆره ۱۷ یاشیندا دوستاغا (زندانا) سالیندی. نچّه ایل اوندان سونرا ایرانلی لاری ، شاهلارین ظولموندن قورتارماق اوچون مشروطیت انقلابی باشلاندى. بیز آذربایجانلی لاردا بو انقلابدا چوخلو ایشلر گۆردوک. میلی سرداریمیز ستارخان بو مشروطیت انقلابی نین باشچی لاریندان سایلیردی. او و آذربایجان میلیتی نین قهرمانلیغی ۱۱ آی تبریز شهری نین مقاومتینده ، دونیا بلی اولدو. انقلاب پیروز اولاندان سونرا ۱۲۹۳ - جو ایلده ستارخان و مجاهدلرینی تهرانا قوناق چاغیریب و اونلارا تله قوردولار. میللت دوشمنی اولان اثرمنی پیریم خان ، اونو و مجاهدلرینی تهراندا شاه باغیندا شهید ائیله دی. آلاله ستارخان و یولداشلارینا رحمت ائیله سین.

سئویملی اوشاقلار ، سیزین اؤیره نجی باجی و قارداشلاریز ، امیر کبیر و اورمیّه دانشگاهلاریندا ، ستارخانین ۸۵ و ۸۶ - جی ایل دؤنومونه گۆره بؤیوک کنگره لر توتدولار. بیز ستارخان و هابئله اونون یولداشلاری باقر خان ، علی میسیو ، حسین خان باغبان و باشقالارینی تانییب و اونلارا گونمه لی بیک.

بولماجا

- ۱- "مامان" تورک دیلینده
- ۲- آنا یوردوموز
- ۳- ایکی دن قاباق
- ۴- "جزیره" تورک دیلینده
- ۵- ... بیرلیکده دیر
- ۶- ایچمه لی دیر
- ۷- ستارخانین ان یاخین سیلاحداشی (همرزمی)
- ۸- آذربایجان قهرمانی
- ۹- گۆزلری گۆرمز
- ۱۰- ایکی دنه اللی
- ۱۱- یازدان سونرا گلر
- ۱۲- اوزاق دئییل
- ۱۳- آذربایجانین ان اوجا داغی
- ۱۴- پاپاق
- ۱۵- یاغیشین آناسی
- ۱۶- بیزیم دیلیمیز ... دیلی دیر.

تايماجالار

۱. آياغى يوخدور ، قاچير
قانادى يوخدور ، اوچور

۲. گۆيده دوغولار
يئرده بوغولار

۳. بير آغاجيم وار ، اونون ايكي بوداغى
هر بوداغين اوتوز يارباغى
هر يارباغين بير اوزو قارا ، بير اوزو آغ

۴. بوستاندا وار بير آرواد

پالتار گئيب قات - با - قات

۵. آغزين آچار ، زهر ساچار
اونو گۆره ن گئرى قاچار

۶. نه ائوده دير نه چۆلده

نه گۆيده دير ، نه يئرده

لاى لالار

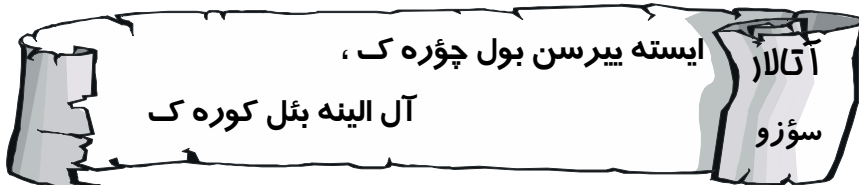
◀ لاي لاي بئشىگيم لايلاي
◀ ائويم ائشىگيم لايلاي
◀ سن گئت شرين يوخويا
◀ چكيم كئشىگيم لايلاي.

- لاي لاي دئديم ياتاسان
- قيزيل گوله باتاسان
- قيزيل گولون ايچينده
- شيرين يوخو تاپاسان.

□ بالاما جان دئميشم
□ آغلاما جان دئميشم
□ بالام ديل آچان گونه
□ قوزو قوربان دئميشم.

- ❖ لاي لاي دئديم گونده من
- ❖ كۆلگده سن گونده من
- ❖ ايلده قوربان بير اولسا
- ❖ سنه قوربان گونده من.

* لاي لاي امه ييم بالا
* دوزوم چوره ييم بالا
* گۆزله م بؤيويه سن
* گوروم كۆمه يين بالا.

اوشودوم ها اوشودوم

اوشودوم ها اوشودوم
 داغان آلما داشیدیم
 آلما جیغیمی آلدیلار
 منه ظولوم قیلدیلار
 من ظولومدن بئزارام
 درین قویو قازارام
 درین قویو بئش کئچی
 هانی بونون اثر کچی
 اثر کج قازاندا قاینار
 قنبر یانیندا اوینار
 قنبر گتندی اودونا
 قارقی باتدی بودونا
 قارقی دئییل قمیشدی
 بئش بارماغی گوموشدو
 گوموشو وئردیم تاتا
 تات منه داری وئردی
 دارینی سپدیم قوشا
 قوش منه قاناد وئردی
 قانادلاندم اوچماغا
 حق قاپیسین آچماغا
 حق قاپیسی کلیدلی
 کلید دوه بوینوندا
 دوه گیلان یولوندا...

آذربایجانلی لارین بابالاری کاستی لر ، هورری لر ، ائلی بی لر ، قوتتی لر ، لولوبی لر ، کاسی لر ، آرانلار ، آلبانلار ، امرزلر و سایره اولموش دور.

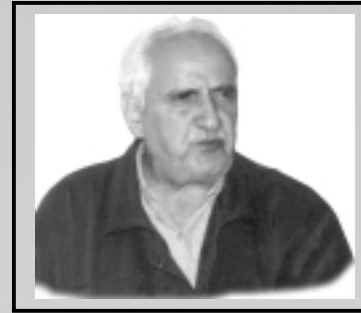
اونلار ۵۰۰۰ ایل ، ۴۵۰۰ ایل و ۴۰۰۰ ایل بوندان اول بوگونکو آذربایجان ، کردستان ، لرستان ، خوزستان ، همدان ، ساوه ، زرد ، زنگان ، قزوین ، اسد آباد ، سونقور ، شهر کرد ، رودبار ، قم ، کاشان ، خمین و خزر دیزین جنوبی و غربی قسمت لرینده ، حتی شرقی و شمالی یئرلرینده یاشاییب ، حؤکومت و مدنیت قورموشلار. همین یئرلرده ، یعنی ایرانین بوتون تورک یاشایان یئرلرینده داها سونرا یاشایان بابالاریمیز ماننلار و مادلار اولموشلار. مادلار بؤیوک و قدرتلی دؤولت یارادیب و بو گون ایران ، تورکییه ، عراق ، سوریه ، عربستان آسوری لرین ۷۰۰ ایل قان تۆکمه سیندن نجات وئرمیشلر. داها سونرا پارسلار ۲۹۰۰ ایل بوندان قاباق ایرانا گلیمیشلر. یعنی اونلاردان ۳۱۰۰ ایل قاباق ، بو یئرلرده تورک لر یاشامیش لار. مادلاردان سونراکی بابالاریمیز ، تورک اشکانی لر اولموش لار. اونلار تقریباً ۲۲۵۰ ایل بوندان اول ایراندا حؤکومت قوروب و ۵۰۰ ایل وطنیمیز ایرانی روملارین هجوموندان قورویوب ، ساخلامیشلار. داها سونرا عربلر اسلامی وطنیمیزه گتیریپ و بیزیم بابالاریمیز اسلامی قبول ائدیپ ، اسلام بایراغی آلتینا گیریپ ، ایرانی مستقل ائدیپ ، حؤکومتلر قوروب و ایرانی باشی اوجا ساخلامیش لار. غزنوی لر ، سلجوقی لر ، آذربایجان آتابی لر ، فارس آتابی لر ، کرمان آتابی لر ، سوریه آتابی لر ، آغ قویونلور ، قره قویونلور ، صفوی لر ، افشارلار و قاجارلارین هامی سی تورک اولموشلار.

عزیز بالالاریم ، سیزین لاپ قدیم بابالاریز بونلار اولموش لار. انشاء... بؤیوک قیزلار و اوغلانلار اولوب ، دئدیگیم بو بابالاریزین تاریخی گئنییش شکیلده اوخویوب ، اؤیره نر و اونلار ایله اویونوب ، فخر ائده رسینیز. عزیز بالالار ، حیات و یاشاییشدا چتین لیک لر ، ائنیش - یوققوش لار چوخ اولار. حیات بینالی بئله اولموش و اولاجاقدیر. آدم اراده لی ، عنادلی و محکم اولار. چتین لیک لرین قاباغیندا ایلمز داغ کیمی اولار. اؤز تاریخیزی ، کئچمیشیزی اؤیره نمکده محکم ، عنادلی ، ایلمه یین و یورولمایان اولسون و همیشه تبریزین افتخارلاریندان بیر اولان خانیم پروین اعتصامی نین بو بیتنی نی گؤزلرینیزین قاباغیندا ساخلایین:

مینلرجه داغ کسرسه یولون ، سن دایانما گئت مینلرجه یول سالارسا آیاقدان ، بیخیلما دور عزیز بالالار ، چتین لیک لر اراده و عنادین مقابلینده دیزه چؤکر. عزیز بالالاریم سیزه سعادت ، خوشبخت لیک و آیدین گله جک آرزویلا بیرام.

ساغ اولون

بالالاریم

سئوملی اوشاقلار ، رحمتلیک پروفئسور محمد تقی زهتابی
آذربایجانیمیزین بؤیوک و یورولمایان قهرمانی و دانشمندی
ایدی. او ۱۳۰۲-جی ایلهده شیشترده آنادان اولدو. بو بؤیوک
اوستاد نئچه ایلر بویودیلیمیزین و یوردوموزون یولوندا
چالیشیب ، زحمت لر چکیب ، تبعید اولونوب و دوستاغا
(زندانا) دوشموش ایدی. آنجاق بو بؤیوک دانشمند
۱۳۷۷ - جی ایلهده دونیادان کؤچدو.

بیز بئله نچی قهرمانلارا گره ک فخر انده ک. سئوملی اوشاقلار ، بیز رحمتلیک دوقته زهتابی نین سیز
گؤزه ل اوشاقلارا گؤره دانشیققلارینی و تاپشیریق (توصیه) لارینی آشاغیدا گتیریریک.

عزیز و عاغیللی بالالار ، بیز سؤز وار دئییه لرکی (پیغمبریمیز حضرت محمد
(ص) بویوروبلار) "من عرف نفسه فقد عرف ربه". هر کیم اؤزلوگون ، کیملیگین
تانیسا ، او آلاهی تانیبار. اؤزلوگون ، کیملیگین ، تاریخین تانیمایان آدم یالان
دئییرکی آلاهی تانیبارام.

عزیز و عاغیللی بالالار ، دونیادا هر کس گره ک اؤزونو تانیسین و بیلسین کی
کیمدیر؟ آدی نه دیر؟ آنا و آتاسی کیمدیر؟ قوهوملاری و قونشولاری
کیملردیلر؟ مثلاً بیز نفر سیزین بیرینیزدن سوروشسا آدین نه دیر؟ تئز
دئییه رسن مثلاً بابک. آنان آدی؟ نیگار. آتان آدی؟ مثلاً ستار. سوروشسالار
باجیلارین آدی نه دیر؟ تئز - تئز ، بیرجه - بیرجه سایارسان. سوروشسالار نئچه
قارداشین وار؟ تئز هامیسی نین آدینی بولبول کیمی دئییه رسن. عاغیللی اوشاق
عمی ، خالا ، بی بی و قونشولارین هامیسینی تانیبار و آدلارینی دا بیلر. چونکو
زیره ک و عاغیللی بالادیر. بیر سندن سوروشسا هارالی سان؟ تئز دئییه رسن
مثلاً تبریزی یا اردبیل لی یا زنگانلی یا همدانلی یا ماراغالی یا اورمولو یا قاشقایی

بونلارین هامیسی او دئمک دیر کی سن اؤزونو ، کیملیگینی تانیبارسان. هر کیم
عاغیللی اولسا ، او گره ک اؤزونو ، آتا - آناسینی ، بالالارینی ، وطنینی ، خلقینی ،
میللتینی ، قدیم آتا - بالالارینی ، لاپ قدیم جد و آبائینی تانیسین. تانیماسا ، یاخش
و عاغیللی آدم دئییل. ایندی کی بئله دیر ، گؤره ک سیز عزیز بالالارین آتا -
بالالاری و بیزیم هامی میزین لاپ قدیم و قدیم بالالاریمیز کیملر اولوبلار؟ هارادا
یاشایب لار؟ حؤکومت و مدنیت قوروب و بوتون دونیادا مشهور اولوب لارمی؟
دونیانین بوتون تاریخ عالیم لری گؤستریرلرکی ، دونیادا بیرینجی و بؤیوک دولت
و مدنیت قوران میللت "سومئر" لر اولوبلار. سومئرلر آلتی مین ایل بوندان اول ،
تورکلرین وطنی "اورتا آسیا" دان آذربایجان یولو ایله عراقا گلیب ، اورادا بابل شهری
و بیر نئچه آیری شهرلری تکیب ، دونیانین و بشریتین ان بؤیوک مشهور مدنیتینی
و دؤولتینی قوروبلار. سومئرلر تورک ایدیلر. سومئرلردن بیر قده رسونرا "ایلام"
لار یئنه ده اورتا آسیادان آذربایجان یولو ایله گلیب خوزستان ، لرستان و
آذربایجاندا قالب ، بؤیوک دؤولت و مدنیت قوروب ، "شوش" شهرینی اؤز پایتخت
لری ائتمیشلر. "ایلام" لاردا تورک ایدیلر هم سومئرلر و همده ایلاملار آلاها
تانگری "دئییه ردیلر. بو گون بیزده آذربایجاندا اؤز دیلیمیزده آلاها "تانری"
دئییه ریک. سومئرلر آتایا "آدا" ، آنایا "نه نه" دئییه ردیلر.
بو گون شمالی و جنوبی آذربایجانین بیر چوخ کندلری و یئرلرینده ، میلچه یه
"چیپین" دئییلر. سومئرلرده چیپینه "زیپین" دئییه ردیلر. چیپین و زیپین ایله ، بو
ایکی کلمه نین هر ایکی سی عین سؤزدور. منتهی بیر آلتی مین ایل بوندان قاباق
دئییلیمیش و بیر بو گون دئییلیمیش. بیر ایلین ۳۶۵ گون اولماسی ، هر ایلین اون
ایکی آیا بؤلونمه سی ، هر آیین دؤرد هفته یه تقسیم اولماسی ، هر گئجه -
گوندوزون ۲۴ ساعات ، هر ساعتین ۶۰ دقیقه ، هر دقیقه نین ۶۰ ثانیه بؤلونمه
سینی سومئرلر کشف ائتمیش لر. بوتون بونلار ، تورک سومئرلرین بوتون بشریت و
اینسانلیغا قویدوقلاری بؤیوک یادگارلار دیر. سومئرلر و ایلاملاردان سونرا بیز